

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»

Навчально-науковий інститут фінансів, економіки, управління та права
Кафедра економіки, підприємництва та маркетингу

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи

А.М. Мартиненко

«30»

2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ОЦІНКА БІЗНЕСУ»

підготовки бакалавра

спеціальності 076 Підприємництво та торгівля

Полтава
2024 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Оцінка бізнесу» для студентів спеціальності **076 Підприємництво та торгівля**, першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Складена відповідно до освітньо-професійної програми «Економіка бізнесу» 2024 року.

Розробник: Міняйленко І.В., доцент кафедри економіки, підприємництва та маркетингу, кандидат економічних наук, доцент.

Погоджено:

Гарант освітньо-професійної програми О.В. Хадарцев

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економіки, підприємництва та маркетингу

Протокол від «27» серпня 2024 року №20

Завідувач кафедри економіки, підприємництва та маркетингу М.Б. Чижевська

«27» серпня 2024 року

Схвалено навчально-методичною комісією Навчально-наукового інституту фінансів, економіки, управління та права

Протокол від «29» серпня 2024 року №1

Голова навчально-методичної комісії ННІФЕУП Є.А. Карпенко

«29» серпня 2024 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни		
		форма навчання		
		денна	заочна	дистанційна
Кількість кредитів – 5	Галузь знань 07 Управління та адміністрування	обов’язкова		
Загальна кількість годин – 150				
Модулів – 1	Спеціальність 076 Підприємництво та торгівля	Рік підготовки:		
Змістових модулів – 3		4-й	4-й	4-й
		Семестр		
		8-й	8-й	8-й
Індивідуальне завдання – розрахунково-графічна робота	Ступінь вищої освіти бакалавр	Лекції		
		30 год.	8 год.	–
		Практичні		
		30 год.	8 год.	–
		Лабораторні		
		–	–	–
		Самостійна робота		
		76 год.	120 год.	136 год.
		Індивідуальна робота		
14 год.	14 год.	14 год.		
Вид контролю: екзамен				

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 60/90

для заочної форми навчання – 16/134

для дистанційної форми навчання – 0/150

2. Мета навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Оцінка бізнесу» відноситься до складу обов'язкових компонент освітньо-професійної програми бакалавра зі спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля» та має на меті засвоєння основних теоретичних й методичних положень та набуття практичних навичок щодо підходів та методів оцінки вартості бізнесу (а саме: організаційно-управлінських, правових та економічних аспектів оцінки бізнесу, методології оцінки вартості бізнесу, методів, що застосовуються для оцінки окремих видів майна, особливостей оцінки окремих об'єктів і прав власності, що використовуються для бізнесу)..

Для досягнення мети поставлені такі основні завдання:

- засвоєння сутності вартості бізнесу, методичних підходів, методів, прийомів та показників оцінки вартості бізнесу;
- оволодіння навичками самостійного використання методів з оцінки вартості бізнесу та оцінювання ефективності функціонування бізнесу по критерію зміни його вартості.

Вивчення навчальної дисципліни забезпечує **формування та розвиток у студентів компетентностей**, визначених освітньо-професійною програмою:

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сфері підприємницької, торговельної діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів організації і функціонування підприємницьких, торговельних структур і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях.

ЗК6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні (фахові) компетентності спеціальності (СК):

СК1. Критичне осмислення теоретичних засад підприємницької та торговельної діяльності.

СК2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких і торговельних структур.

СК5. Здатність визначати та оцінювати характеристики товарів і послуг в підприємницькій та торговельній діяльності.

СК10. Здатність до бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків і результатів діяльності у сфері підприємництва та торгівлі з урахуванням ризиків.

СК11. Здатність аналізувати, оцінювати, обирати і застосовувати ефективні методи та інструменти ведення бізнесу, визначати перспективні напрямки і шляхи розвитку підприємництва та торгівлі, обґрунтовувати доцільність їх реалізації.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Попередньо опанована дисципліна: Аналіз підприємницької діяльності.

Вивчення курсу базується на законах України, указах Президента України, постановах Кабінету Міністрів України та інших нормативних актах та документах, які регулюють та впливають на оцінювання бізнесу.

4. Очікувані результати навчання з дисципліни

Формулювання результатів навчання базується на результатах навчання, визначених освітньо-професійною програмою «Економіка бізнесу» (програмних результатах навчання) спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля»:

ПРН1. Використовувати базові знання з підприємництва та торгівлі й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях.

ПРН2. Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки, вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій та торговельній діяльності.

ПРН5. Організовувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва та торгівлі.

ПРН11. Мати концептуальні наукові та практичні знання у сфері підприємництва і торгівлі, необхідні для подальшого використання на практиці.

ПРН15. Оцінювати характеристики товарів і послуг у підприємницькій та торговельній діяльності за допомогою сучасних методів.

ПРН17. Вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких та торговельних структур і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів.

ПРН20. Знати основи бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких і торговельних структур з урахуванням ризиків.

ПРН22. Визначати і застосовувати ефективні методи та інструменти ведення бізнесу, визначати та обґрунтовувати перспективні напрямки і шляхи розвитку підприємництва та торгівлі.

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом вивчення навчальної дисципліни.

Мінімальний поріг рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати в мінімальну позитивну оцінку числової (рейтингової) шкали.

Сума балів	Значення ЄКТС	Оцінка	Критерій оцінювання	Рівень компетентності
90 – 100	А	Відмінно	Здобувач демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Власні пропозиції Здобувача в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін.	Високий, що повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни.
82 – 89	В	Добре	Здобувач демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною.	Достатній, що забезпечує Здобувачу самостійне вирішення основних практичних задач.
74 - 81	С	Добре	Здобувач загалом добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідають робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та	Достатній, конкретний рівень, за вивченим матеріалом

			використовує для рішення характерних/типових практичних завдань на професійному рівні. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають ускладнення.	робочої програми дисципліни.
64 - 73	D	Задовільно	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача.	Середній, що забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни.
60 – 63	E	Достатньо	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. володіє основними положеннями на рівні, який визначається як мінімально допустимий. Правила вирішення практичних завдань з використання м основних теоретичних положень пояснюються з труднощами. Виконання практичних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.	Середній, що є мінімально допустимим у всіх складових навчальної дисципліни.
35 - 59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання екзамену	Здобувач може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни Здобувач виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних і лабораторних робіт в більшості є невірними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у здобувача відсутні.	Низький, не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни.
0 – 34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Здобувач не допущений до здачі екзамену.	Незадовільний, Здобувач не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни.

6. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є:

- екзамен;
- опитування;
- тестування;
- виконання практичних завдань;
- виконання завдань самостійної роботи;
- виконання контрольної роботи № 1, 2 (для студентів дистанційної форми навчання);
- виконання розрахунково-графічної роботи.

7. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні та методичні основи оцінювання вартості бізнесу підприємства

Тема 1. Теоретичні основи оцінювання бізнесу підприємства

Мета і завдання вартісної оцінки бізнесу підприємства. Сутність та механізм реалізації процедури оцінки бізнесу підприємства. Концепція вартісної оцінки бізнесу підприємства: теоретичні постулати, методологічні передумови, різновиди вартості бізнесу та принципи її визначення. Структурно-логічна схема формування вартості бізнесу підприємства та її складових.

Сучасна методологія оцінки вартості бізнесу підприємства. Сутнісно-змістова характеристика вартості в обміні: ринкової, ліквідаційної, заставної, страхової та орендної вартості. Особливості прояву вартості бізнесу в користуванні: інвестиційна, балансова, податкова та вартість заміщення (відтворення).

Загальна класифікація принципів оцінки вартості бізнесу підприємства. Сутнісно-змістова характеристика принципів оцінки, які базуються на уявленнях користувача: принцип корисності, принцип заміщення, принцип очікування. Розкриття принципів оцінки, пов'язаних з ринковим середовищем: принцип залежності, принцип попиту і пропонування, принцип відповідності, принцип конкуренції, принцип заміщення (відтворення). Принципи, пов'язані з земельною ділянкою, будинками та спорудами: принцип залишкової продуктивності, принципи вкладу (внеску) та віддачі, принципи збалансованості та оптимальності, принцип поділу та поєднання майнових прав. Принцип найліпшого і найефективнішого використання як єдиний базис інтегральної оцінки вартості підприємства.

Практичне заняття № 1.

Тема 2. Методичні підходи до оцінювання бізнесу підприємства

Сутність та необхідність системного підходу до оцінки вартості бізнесу підприємства. Три основні теоретичні концепції оцінки вартості бізнесу підприємства: результатна (дохідна), ресурсна (витратна) та ринкова (порівняльна); їх специфічні особливості. Система чинників, які визначають вартість бізнесу підприємства. Методологія вартісної оцінки бізнесу підприємства.

Загальна характеристика витратних методів оцінки та особливостей їх використання за сучасних умов господарювання: метод порівняльної одиниці, метод поділу за компонентами, метод кількісної діагностики, метод обліку витрат на інфраструктуру, метод вартості заміщення (відтворення), метод індексації даних проектно-кошторисної документації.

Загальна методологія порівняльних методів оцінки. Ознайомлення з методами ринкової концепції: метод парного продажу, метод статистичних коригувань, експертні методи порівняння, метод мультиплікаторів порівняння. Класифікація мультиплікаторів порівняння за різними ознаками.

Основи результатної оцінки вартості бізнесу підприємства. Функції грошової одиниці: економічна сутність, призначення та використання в розрахунках вартості бізнесу підприємства. Загальна характеристика результатних методів для оцінки бізнесу підприємства: метод дисконтування грошових потоків, метод капіталізації доходу, метод залишкового доходу.

Методи визначення ставки приведення грошових потоків: метод кумулятивної побудови, метод співставного продажу, метод капітальних активів, метод сполучених інвестицій, метод середньозваженої вартості капіталу, метод внутрішньої норми дохідності, метод ставки LIBOR.

Економічна логіка побудови та розрахунку коефіцієнта капіталізації. Різновиди коефіцієнтів капіталізації. Методи розрахунку коефіцієнта капіталізації: за ставкою дисконту, на основі співставного продажу, метод сумування, метод вирахування, метод сполучених інвестицій, метод Елвуда, метод фінансових показників схожих підприємств, метод ринкового мультиплікатора, метод внутрішньої ставки дохідності.

Порівняльна характеристика переваг і недоліків різних підходів до оцінки бізнесу.

Практичне заняття № 2, 3, 4.

Змістовий модуль 2. Оцінювання вартості основних засобів підприємства

Тема 3. Оцінювання вартості земельної ділянки, будівель і споруд

Сучасні особливості підприємницького використання забудованих і незабудованих ділянок. Основні передумови визнання земельних ділянок та об'єктів нерухомості частиною бізнесу підприємства згідно з ресурсним та організаційно-функціональним підходами. Принципи визначення вартості земельної ділянки та об'єктів нерухомості. Перелік і зміст документів, необхідних для проведення оцінки вартості нерухомих об'єктів.

Оцінка вартості земельних ділянок промислового й непромислового призначення. Різновиди експертної та нормативної оцінки земель, їх порівняльна характеристика. Передумови проведення нормативної та експертної оцінки вартості земель.

Базові методичні підходи до оцінки вартості земельних ділянок: метод залишку для землі, метод капіталізації земельної ренти, метод порівняльного продажу, метод переносу (співвідношення), метод витрат на освоєння. Види земельної ренти: диференціальна, абсолютна та монопольна ренти.

Класифікація об'єктів нерухомості у цілях оцінки. Змістова характеристика методів оцінки об'єктів нерухомості: метод порівняльної одиниці, метод поділу за компонентами, метод мультиплікаторів тощо. Особливості використання різних методів оцінки об'єктів нерухомості за сучасних умов діяльності. Визначення зносу об'єктів нерухомості: поелементний метод, метод Брендта, на основі технічного огляду.

Практичне заняття № 5, 6.

Тема 4. Оцінка вартості машин та обладнання

Ідентифікація машин та обладнання як об'єкта оцінки й складової бізнесу підприємства. Оцінка машин та обладнання відокремлено, групами й системно. Типові ситуації, що потребують вартісної оцінки машин та обладнання. Характерні особливості машин та обладнання як елементу майна підприємства.

Способи групування машин та обладнання як об'єкта оцінки: за належністю до основних засобів, за роллю у виробничому процесі, за правом власності, за способом придбання та походження, за етапом життєвого циклу, за рівнем універсальності. Джерела інформації та етапи ідентифікації об'єкта оцінки.

Види зносу та його вплив на вартість машин та обладнання: фізичний знос, технологічне, функціональне та економічне старіння. Непрямі методи визначення фізичного зносу об'єкта: метод ефективного віку, метод експертизи стану, метод зниження споживчих якостей, метод зниження дохідності. Оцінка техніко-економічного старіння машин та обладнання.

Особливості використання витратних методів оцінки машин та обладнання підприємства: метод розрахунку за ціною однорідного об'єкта, метод аналізу й індексації витрат, метод по-елементного розрахунку витрат, метод визначення собівартості за укрупненими нормативами.

Порівняльний підхід до оцінки вартості машин та обладнання. Методика вибору об'єкта порівняння. Змістова характеристика найбільш поширених методів порівняльної групи, які використовуються для оцінки машин та обладнання: метод прямого порівняння, метод

статистичного моделювання ціни, метод розрахунку за питомими ціновими показниками, методи кореляційних залежностей, метод процента відновної вартості, метод рівновеликого аналога.

Методологія результатної оцінки машин та обладнання. Особливості використання методів результатної групи для оцінки вартості машин та обладнання: метод дисконтування чистих грошових потоків, метод прямої капіталізації доходів.

Практичне заняття № 7, 8.

Змістовий модуль 3. Оцінювання вартості складових бізнесу підприємства

Тема 5. Оцінка вартості нематеріальних активів

Понятійно-категоріальний апарат, який використовується в оціночній практиці нематеріальних активів підприємства. Специфічні риси нематеріальних активів як складової майна підприємства. Класифікація нематеріальних активів за різними ознаками: за правовою ознакою, за ознакою цілісності та ін. Типові господарські ситуації, які вимагають оцінки вартості нематеріальних активів підприємства.

Функціональний підхід до менеджменту нематеріальних активів підприємства. Процес перетворення продукту інтелектуальної праці в нематеріальний актив.

Особливості господарського використання нематеріальних активів у діяльності сучасних підприємств. Принципи обліку нематеріальних активів підприємства як передумова їхньої оцінки. Оцінка та аналіз нематеріальних активів підприємства.

Методологія оцінки вартості нематеріальних активів підприємства. Основні підходи до вирішення проблеми ідентифікації нематеріального об'єкта оцінки. Види оцінок вартості нематеріальних активів: за фактичною собівартістю, за поточною відновною вартістю, за поточною ринковою вартістю, за чистою вартістю реалізації. Методи оцінки вартості нематеріальних активів (метод приведення грошових потоків, метод умовної економії, метод отриманих переваг у доходах, метод надлишкових прибутків, метод надлишкових грошових потоків, метод звільнення від роялті, метод виграшу в собівартості, метод прямої капіталізації грошового потоку) та особливості їх використання за сучасних умов господарювання.

Витратний підхід до оцінки вартості нематеріальних активів: основні передумови та принципи. Сутнісна характеристика витратних методів оцінки нематеріальних активів: метод початкових витрат, метод відновної вартості, метод вартості заміщення.

Аналітичний огляд існуючих методик до оцінки науково-технічної продукції, об'єктів промислової власності, ліцензій, науково-технічної інформації, програмного забезпечення та інформаційних продуктів, товарного знака й фірмового найменування.

Практичне заняття № 9, 10.

Тема 6. Оцінювання вартості трудових ресурсів підприємства

Визначення поняття «трудові ресурси»: рівні прояву, види, характерні риси. Одиниці виміру вартості трудових ресурсів підприємства, їх використання в прикладному аналізі. Мета, цілі та завдання оцінки вартості трудових ресурсів в господарській практиці.

Трудовий потенціал працівника і характеристика окремих його складових. Фактори, що визначають трудовий потенціал працівника. Зв'язок та відмінності трудового потенціалу організації у співставленні з трудовим потенціалом її співробітників. Основні складові трудового потенціалу організації.

Теоретичні передумови побудови методик оцінки вартості трудових ресурсів: сучасні підходи та моделі. Методологічні основи визначення вартості трудових ресурсів підприємства. Загальна логіка оцінки вартості трудових ресурсів підприємства. Система чинників, які визначають розмір і вартість управлінського потенціалу. Модель оцінки трудового потенціалу технологічного персоналу підприємства.

Витратні методики вартісної оцінки трудових ресурсів та особливості їх практичного використання. Методика оцінювання за Н. В. Авдєнком та В. А. Котловим: сутність, показники, переваги та недоліки. Методика оцінки на основі одиниці живої праці: показники та алгоритм розрахунку.

Методики порівняльної оцінки трудових ресурсів підприємства: анкетування, описовий метод, порівняння парами, рейтинговий метод, метод визначеного розподілу, оцінка за вирішальною ситуацією, шкала спостереження за поведінкою, метод інтерв'ю, метод «360 градусів», тестування, моделі компетентності тощо. Коефіцієнтна методика оцінки трудових ресурсів підприємства: групи показників та алгоритм їх розрахунку. Результатна оцінка вартості управлінського та технологічного персоналу.

Необхідність управління трудовими ресурсами підприємства. Управління трудовими ресурсами на основі коефіцієнтів заміщення економічних ресурсів. Алгоритм управління трудовими ресурсами підприємства на основі трифакторної моделі оцінки.

Практичне заняття № 11, 12.

Тема 7. Оцінювання вартості бізнесу

Визначення поняття «вартість бізнесу». Загальна внутрішня модель оцінки вартості бізнесу. Структурно-логічний алгоритм оцінки вартості бізнесу. Витратні, порівняльні та результатні методи оцінки вартості бізнесу: їх сутність та особливості практичного використання.

Простий балансовий метод оцінки вартості бізнесу: алгоритм розрахунку та ключовий показник. Метод регулювання балансу. Метод вартості заміщення. Метод ліквідаційної вартості. Метод чистих активів. Методики накопичення активів.

Метод прямої капіталізації: ключові особливості та алгоритм визначення. Метод дисконтування грошового потоку. Метод оцінки вартості бізнесу на основі опціонів. Метод економічного прибутку. Метод додаткових прибутків.

Метод мультиплікаторів: різновиди мультиплікаторів та їх використання в оціночній практиці. Метод галузевих співвідношень. Метод аналогового продажу (ринку капіталу). Основні методи аналізу бізнесу з метою оцінки його вартості. Особливості оцінки гудвілу (репутації) підприємства: німецький метод, швейцарський метод, англосаксонський метод, дисконтний метод, метод щорічного визначення, метод Грефа, комбінований метод оцінки.

Практичне заняття № 13, 14, 15.

8. Структура навчальної дисципліни

а) для денної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.
Змістовий модуль 1. Теоретичні та методичні основи оцінювання вартості бізнесу підприємства						
Тема 1. Теоретичні основи оцінювання бізнесу підприємства.	10	2	2	—	2	4
Тема 2. Методичні підходи до оцінювання бізнесу підприємства.	24	6	6	—	2	10
Разом за змістовим модулем 1	34	8	8	—	4	14
Змістовий модуль 2. Оцінювання вартості основних засобів підприємства						
Тема 3. Оцінювання вартості земельної ділянки, будівель і споруд.	24	4	4	—	2	14
Тема 4. Оцінка вартості машин та обладнання.	24	4	4	—	2	14
Разом за змістовим модулем 2	48	8	8	—	4	28
Змістовий модуль 3. Оцінювання вартості складових бізнесу підприємства						
Тема 5. Оцінка вартості нематеріальних активів.	22	4	4	—	2	12
Тема 6. Оцінювання вартості трудових ресурсів підприємства.	22	4	4	—	2	12
Тема 7. Оцінювання вартості підприємства.	24	6	6	—	2	10
Разом за змістовим модулем 3	68	14	14	—	6	34
Усього годин	150	30	30	—	14	76

б) для заочної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.
Змістовий модуль 1. Теоретичні та методичні основи оцінювання вартості бізнесу підприємства						
Тема 1. Теоретичні основи оцінювання бізнесу підприємства.	10			–	2	8
Тема 2. Методичні підходи до оцінювання бізнесу підприємства.	24	2	2	–	2	18
Разом за змістовим модулем 1	34	2	2	–	4	26
Змістовий модуль 2. Оцінювання вартості основних засобів підприємства						
Тема 3. Оцінювання вартості земельної ділянки, будівель і споруд.	24			–	2	22
Тема 4. Оцінка вартості машин та обладнання.	24	2	2	–	2	18
Разом за змістовим модулем 2	48	2	2	–	4	40
Змістовий модуль 3. Оцінювання вартості складових бізнесу підприємства						
Тема 5. Оцінка вартості нематеріальних активів.	22	2	2	–	2	16
Тема 6. Оцінювання вартості трудових ресурсів підприємства.	22	-	-	–	2	20
Тема 7. Оцінювання вартості підприємства.	24	2	2	–	2	18
Разом за змістовим модулем 3	68	4	4	–	6	54
Усього годин	150	8	8	–	14	120

в) для дистанційної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.
Змістовий модуль 1. Теоретичні та методичні основи оцінювання вартості бізнесу підприємства						
Тема 1. Теоретичні основи оцінювання бізнесу підприємства.	10	–	–	–	2	8
Тема 2. Методичні підходи до оцінювання бізнесу підприємства.	24	–	–	–	2	22
Разом за змістовим модулем 1	34	–	–	–	4	30
Змістовий модуль 2. Оцінювання вартості основних засобів підприємства						
Тема 3. Оцінювання вартості земельної ділянки, будівель і споруд.	24	–	–	–	2	22
Тема 4. Оцінка вартості машин та обладнання.	24	–	–	–	2	22
Разом за змістовим модулем 2	48	–	–	–	4	44
Змістовий модуль 3. Оцінювання вартості складових бізнесу підприємства						
Тема 5. Оцінка вартості нематеріальних активів.	22	–	–	–	2	20
Тема 6. Оцінювання вартості трудових ресурсів підприємства.	22	–	–	–	2	20
Тема 7. Оцінювання вартості підприємства.	24	–	–	–	2	22
Разом за змістовим модулем 3	68	–	–	–	6	62
Усього годин	150	–	–	–	14	136

9. Перелік питань для семінарських занять

№ з/п	Назва питань (тем)	Кількість годин		
		форма навчання		
		денна	заочна	дистан- ційна
	Семінарські заняття не передбачені			

10. Перелік питань для практичних занять

№ з/п	Назва питань (тем)	Кількість годин		
		форма навчання		
		денна	заочна	дистан- ційна
1	Тема 1. Теоретичні основи оцінювання бізнесу підприємства Здійснити оцінювання бізнесу підприємства на прикладі досліджуваного віртуального підприємства. Розрахувати наступні види вартості віртуального підприємства: споживна, спеціальна, інвестиційна, страхова, оподатковувана вартість, заставна вартість.	2		
2	Тема 2. Методичні підходи до оцінювання бізнесу підприємства Побудувати графік зростання основної суми за функцією майбутньої вартості. Розрахувати поточну вартість анuitету, авансового анuitету розрахунковим та графічним методом.	2	2	
3	Тема 2. Методичні підходи до оцінювання бізнесу підприємства Розрахувати майбутню вартість анuitету графічним способом та визначити періодичний внесок до фонду нагромадження з використанням Microsoft 365 и приложенний Office.	2		
4	Тема 2. Методичні підходи до оцінювання бізнесу підприємства Здійснити розрахунки коефіцієнта капіталізації	2		
5	Тема 3. Оцінювання вартості земельної ділянки, будівель і споруд Проаналізувати особливості оцінки земельних ділянок, будівель і споруд. Методичні основи оцінки вартості земельних ділянок, будівель і споруд. Оцінка вартості об'єктів нерухомості.	2		
6	Тема 3. Оцінювання вартості земельної ділянки, будівель і споруд Рішення задач з використанням методів оцінки вартості земельної ділянки, будівель і споруд. Здійснити процедуру оцінки земельної ділянки шляхом зіставлення цін продажів подібних об'єктів.	2		
7	Тема 4. Оцінка вартості машин та обладнання Розрахувати вплив зносу на вартість машин та обладнання. Розрахувати показники експлуатації вантажного автомобіля на підставі вантажного підходу.	2	2	
8	Тема 4. Оцінка вартості машин та обладнання	2		

№ з/п	Назва питань (тем)	Кількість годин		
		форма навчання		
		денна	заочна	дистан- ційна
	Рішення задач з використанням методів визначення вартості машин і обладнання.			
9	Тема 5. Оцінка вартості нематеріальних активів Поняття «нематеріальні активи» та їх основні властивості. Об'єкти які виділяють у складі інтелектуальної власності. Необхідність урахування гудволу у складі нематеріальних активів підприємства. Класифікаційні ознаки нематеріальних активів. Зміст випадків в яких виникає необхідність проведення вартісної оцінки нематеріальних активів.	2	2	
10	Тема 5. Оцінка вартості нематеріальних активів Особливості вартісної оцінки нематеріальних активів. Зміст підготовчої роботи з організації оцінки нематеріальних активів. Аналіз підходів які найбільш об'єктивно дозволяють визначити вартість франшизи. Методи доходного підходу за способом виділення економічного ефекту. Характеристика основних джерел отримання економічного ефекту від використання нематеріального активу. Особливості застосування методів витратного підходу щодо оцінки нематеріальних активів. Обмеження щодо застосування порівняльного підходу до оцінки нематеріальних активів.	2		
11	Тема 6. Оцінювання вартості трудових ресурсів підприємства Вирішення задач з використанням методів оцінки трудового потенціалу підприємства. Визначити показники ефективності використання трудових ресурсів та на підставі їх вартісного оцінювання сформулювати їх особливості.	2		
12	Тема 6. Оцінювання вартості трудових ресурсів підприємства Здійснити експертну оцінку професійно-особистісних якостей керівника виробничого підрозділу підприємства.	2		
13	Тема 7. Оцінювання вартості підприємства Вирішення задач з використанням методів оцінювання вартості бізнесу.	2	2	
14	Тема 7. Оцінювання вартості підприємства Здійснити розрахунок вартості підприємства через грошовий потік для інвестованого і окремо для власного капіталу з використанням Microsoft 365 та додатків Office.	2		
15	Тема 7. Оцінювання вартості підприємства Розрахувати вартість підприємства з використанням концепції доданої вартості.	2		
	Разом	30	8	

11. Перелік питань для лабораторних занять

№ з/п	Назва питань (тем)	Кількість годин		
		форма навчання		
		денна	заочна	дистан- ційна
	Лабораторні заняття не передбачені			

12. Самостійна робота

Метою самостійної роботи студента є: навчитися користуватися бібліотечними фондами і каталогами, працювати з літературними джерелами, складати конспекти, аналізувати матеріал, порівнювати різні наукові концепції та робити висновки.

Види самостійної роботи студента:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- підготовка до практичних занять;
- опрацювання тем курсу, які виносяться на самостійне вивчення, за матеріалами та списками літератури;
- підготовка до поточного тестування;
- відвідування консультацій (згідно графіку консультацій кафедри);
- підготовка двох контрольних робіт для здобувачів дистанційної форми навчання;
- підготовка до виконання розрахунково-графічної роботи;
- підготовка до складання екзамену за контрольними питаннями.

Питання для самостійного вивчення студентами

№ з/п	Назва питань (тем)	Кількість годин		
		форма навчання		
		денна	заочна	дистан- ційна
1	Тема 1. Теоретичні основи оцінювання бізнесу підприємства Якісні та кількісні методи оцінки бізнесу. Системні та інтегральні методи оцінки вартості підприємства. Модифікації вартості, що використовуються в оціночній діяльності.	4	8	8
2	Тема 2. Методичні підходи до оцінювання бізнесу підприємства Порівняльна характеристика методичних підходів до оцінки вартості підприємства. Кошторисна основа методів витратного підходу. Вплив зносу на вартість об'єкта. Різновиди та сфера використання мультиплікаторів. Методологія визначення норми відшкодування.	10	18	22
3	Тема 3. Оцінювання вартості земельної ділянки, будівель і споруд Роль, місце і значення земельних ділянок, об'єктів нерухомості у виробничому процесі підприємств (організацій) різних сфер діяльності. Нормативно-правове поле та сучасна практика господарської оцінки земельних ділянок підприємств України. Основні фактори, які визначають вартість земельних ділянок сучасних підприємств. Механізми відведення та оренди земельних ділянок на регіональному рівні.	14	22	22
4	Тема 4. Оцінка вартості машин та обладнання Міжнародні підходи до вирішення проблеми ідентифікації об'єкта оцінки при визначенні вартості машин та обладнання. Переваги та недоліки одиничної, групової та системної оцінки вартості машин та обладнання. Методи визначення ефективного строку служби машин та	14	18	22

№ з/п	Назва питань (тем)	Кількість годин		
		форма навчання		
		денна	заочна	дистан- ційна
	обладнання. Можливі способи запобігання знеціненню машин та обладнання			
5	Тема 5. Оцінка вартості нематеріальних активів Методологічні принципи ціноутворення на об'єкти інтелектуальної власності. Механізм формування вартості нематеріальних активів підприємства. Система управління портфелем нематеріальних активів підприємства. Переваги та недоліки витратних, результатних і порівняльних методик оцінки нематеріальних активів підприємства. Особливості оцінки вартості науково-технічної інформації. Методичні принципи оцінки вартості ліцензій та патентів різних видів.	12	16	20
6	Тема 6. Оцінювання вартості трудових ресурсів підприємства Методологія оцінки трудового потенціалу технологічного персоналу підприємства. Визначення розміру та ефективності використання трудового потенціалу управлінського персоналу підприємства. Вплив системи мотивації на трудовий потенціал співробітників підприємства. Управління трудовим потенціалом організації та його розвиток.	12	20	20
7	Тема 7. Оцінювання вартості підприємства Аналітичні технології структуризації бізнесу відповідно цілей оцінки його вартості. Особливості створення цільових систем показників підприємств різних сфер діяльності. Сучасні альтернативні підходи до оцінки вартості гудвілу підприємства: їх переваги та недоліки. Використання YouControl, Opendatabot у якості інформаційної бази для оцінювання вартості бізнесу.	10	18	22
	Разом	76	120	136

13. Індивідуальне завдання (14 год.)

Метою індивідуальних завдань, що враховують навчальні потреби та можливості кожного конкретного студента, є систематизація, узагальнення, закріплення та розширення теоретичних знань, котрі студенти одержують у процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці.

Видом індивідуальної роботи студента є виконання розрахунково-графічної роботи за індивідуальним завданням, яке видається викладачем. Розрахунково-графічна робота виконується студентами у термін, визначений навчальним планом, з метою перевірки якості отриманих теоретичних знань, уміння систематизувати одержану інформацію, проводити оцінювання та аналіз предметної області. Це сприятиме формуванню у кожного з них компетентностей, необхідного майбутнім фахівцям.

Структура розрахунково-графічної роботи носить стандартизований характер, включає теоретичні та практичні аспекти оцінювання бізнесу, повинна мати певну логіку

побудови, послідовність і завершеність та визначена методичними вказівками до виконання розрахунково-графічної роботи. Розрахунково-графічна робота виконується за варіантом відповідно виданого завдання.

Оформлення має відповідати естетичним і мовним нормам, а сама розрахунково-графічна робота – зброшурована, акуратно і грамотно оформлена.

14. Методи навчання

При викладанні дисципліни застосовуються словесні, наочні та практичні методи навчання.

Словесні і наочні використовуються під час аудиторних занять.

Під час проведення лекцій використовуються такі словесні методи як розповідь, пояснення та наочні методи: демонстрація слайдів тощо.

Під час проведення практичних занять застосовуються словесні розповіді та пояснення, бесіди (вступні, поточні, підсумкові); студентами виконуються практичні завдання.

15. Методи контролю

Поточний контроль успішності засвоєннями студентами навчального матеріалу здійснюється шляхом опитування й оцінювання знань студентів під час практичних занять, оцінювання виконання студентами самостійної роботи, проведення і перевірки письмових контрольних робіт, тестування або в ході індивідуальних співбесід зі студентами під час консультацій. Вибір конкретних форм і методів поточного контролю знань студентів залежить від викладача і доводиться до їхнього відома на першому практичному занятті. На підставі результатів поточного контролю здійснюється міжсесійний контроль (атестація).

Підсумковий контроль – екзамен, проводиться в письмовій формі під час екзаменаційної сесії за умови виконання графіку освітнього процесу при наявності рейтингової оцінки за теоретичний курс 25 і більше балів. Екзамен проводиться відповідно навчального плану в формі тестування, вирішення задачі та висвітлення теоретичного питання.

16. Розподіл балів, які отримують студенти

**Нарахування балів з навчальної дисципліни «Оцінка бізнесу» за видами робіт
денна форма навчання**

Види робіт/контролю	Перелік тем														
	Тема 1.		Тема 2		Тема 3		Тема 4		Тема 5.		Тема 6.		Тема 7.		
	Практичне заняття														
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Опитування	1	1		1		1		1				1			
Тестування	2	2		2		2		2		2		2			
Виконання практичних завдань		1		1		1		1		1		1			
Виконання завдань самостійної роботи	2	2		2		2		2		2		2			
Всього за темами	5	6		6		6		6		5		6			
Розрахунково-графічна робота	10														
Екзамен	50														
Всього за результатами вивчення навчальної дисципліни	100														

Шкала та критерії оцінювання відповіді за результатами опитування

Бали	Критерії оцінювання
1	Питання розкрито повністю, що свідчить про відмінне засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання. Студент вільно володіє науково-понятійним апаратом.
0,5	Механічне відтворення матеріалу з деякими помилками, неточності у використанні науково-понятійного апарату.
0	Відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.

Шкала та критерії оцінювання виконання практичних завдань

Бали	Критерії оцінювання
1	Виконано завдання практичної роботи в повному обсязі, належним чином оформлено висновки, в яких відображено здатність до практичного застосування отриманих знань.
0,5	Виконано завдання практичної роботи із несуттєвими помилками або не в повному обсязі, оформлено висновки, які частково розкривають практичне завдання.
0	Не виконано практичну роботу або виконано із суттєвими помилками.

Оцінювання тестування:

- кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів ($0,2 \times 10 = 2$);
- правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

Бали	Критерії оцінювання
2	Виконання завдань самостійної роботи здійснене у повному обсязі, не містить помилок, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти на високому рівні.
1	Виконання завдань самостійної роботи здійснене не у повному обсязі, містить несуттєві помилки, що дає можливість оцінити рівень формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти як достатній.
0	Завдання самостійної роботи не виконано та/або результати не відповідають поставленим завданням та/або завдання виконано із суттєвими помилками.

**Нарахування балів з навчальної дисципліни «Оцінка бізнесу» за видами робіт
заочна форма навчання**

Види робіт/контролю	Перелік тем														
	Тема 1.		Тема 2		Тема 3		Тема 4		Тема 5.		Тема 6.		Тема 7.		
	Практичне заняття														
	-	-	-	1	-	-	-	2	-	3	-	-	-	-	4
Тестування	3		3		3		3		3		3		3		
Виконання практичних завдань			1				1		1				1	1	
Виконання завдань самостійної роботи	2		2		2		2		2		2		2		
Всього за темами	5		6		5		6		6		5		7		
Розрахунково-графічна робота	10														
Екзамен	50														
Всього за результатами вивчення навчальної дисципліни	100														

Шкала та критерії оцінювання виконання практичних завдань

Бали	Критерії оцінювання
1	Виконано завдання практичної роботи в повному обсязі, належним чином оформлено висновки, в яких відображено здатність до практичного застосування отриманих знань.
0,5	Виконано завдання практичної роботи із несуттєвими помилками або не в повному обсязі, оформлено висновки, які частково розкривають практичне завдання.
0	Не виконано практичну роботу або виконано із суттєвими помилками.

Оцінювання тестування:

- кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів ($0,3 \times 10 = 3$);
- правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

Бали	Критерії оцінювання
2	Виконання завдань самостійної роботи здійснене у повному обсязі, не містить помилок, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти на високому рівні.
1	Виконання завдань самостійної роботи здійснене не у повному обсязі, містить несуттєві помилки, що дає можливість оцінити рівень формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти як достатній.
0	Завдання самостійної роботи не виконано та/або результати не відповідають поставленим завданням та/або завдання виконано із суттєвими помилками.

Нарахування балів з навчальної дисципліни «Оцінка бізнесу» за видами робіт дистанційна форма навчання

Види робіт/контролю	Перелік тем						
	Тема 1.	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5.	Тема 6.	Тема 7.
Контрольна робота	20				20		
Розрахунково-графічна робота	10						
Екзамен	50						
Всього за результатами вивчення навчальної дисципліни	100						

Шкала та критерії оцінювання виконання контрольної роботи №1, №2

Бали	Критерії оцінювання
17-20	Відповідь надана у письмовій формі, повна (не менше 90% потрібної інформації) та правильна.
13-16	Відповідь надана у письмовій формі, достатньо повна (не менше 75% потрібної інформації) або повна з незначними неточностями.
9-12	Відповідь надана у письмовій формі, неповна (не менше 60% потрібної інформації) з несуттєвими помилками.
5-8	Відповідь надана у письмовій формі, коротка (менше 30% потрібної інформації) із помилками.
1-4	Відповідь надана у письмовій формі, коротка (менше 15% потрібної інформації) із суттєвими помилками
0	Відповідь відсутня.

Шкала та критерії оцінювання виконання розрахунково-графічної роботи

Бали	Критерії оцінювання
9-10	Відповідь надана у письмовій формі, повна (не менше 90% потрібної інформації) та правильна.
7-8	Відповідь надана у письмовій формі, достатньо повна (не менше 75% потрібної інформації) або повна з незначними неточностями.
5-6	Відповідь надана у письмовій формі, неповна (не менше 60% потрібної інформації) з несуттєвими помилками.
3-4	Відповідь надана у письмовій формі, коротка (менше 30% потрібної інформації) із помилками.
1-2	Відповідь надана у письмовій формі, коротка (менше 15% потрібної інформації) із суттєвими помилками
0	Відповідь відсутня.

**Шкала та критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти
за результатами складання екзамену**

Вид завдання	Бали	Критерії оцінювання
1. Питання. (макс. 10 балів)	9-10	Питання розкрито повністю, відповідь обґрунтована, логічно побудована, що свідчить про високий засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
	6-8	Питання розкрито, матеріал викладено у логічній послідовності, відповідь правильна або із незначними неточностями, що свідчить про достатній рівень засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
	3-5	Питання розкрито в цілому, відповідь містить несуттєві помилки, що свідчить про середній рівень засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
	0-2	Механічне відтворення матеріалу із суттєвими помилками, що не може свідчити про формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.
2. Тестування	0-20	Кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів ($1 \times 20 = 20$), правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.
3. Практичне завдання	16-20	Завдання вирішено повністю та правильно, виклад рішення здійснено чітко, у логічній послідовності, відповідь обґрунтована, що свідчить про високий рівень засвоєння матеріалу відповідно до програмних результатів навчання та здатності його застосування під час вирішення практичних завдань.
	11-15	Завдання вирішено правильно або із незначними неточностями, виклад рішення здійснено у логічній послідовності, відповідь достатньо обґрунтована, що свідчить про достатній рівень засвоєння матеріалу відповідно до програмних результатів навчання та здатності його застосування під час вирішення практичних завдань.
	6-10	Завдання вирішено, однак рішення містить помилки, порушена логічність викладу матеріалу, що свідчить про середній рівень засвоєння теоретичного матеріалу відповідно до програмних результатів навчання та здатності його застосування під час вирішення практичних завдань.
	0-5	Відсутнє вирішення завдання або вирішення з суттєвими помилками, що не може свідчити про формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.

Оцінювання знань (рейтингова оцінка) з навчальної дисципліни здійснюється за сумою балів, отриманих у процесі вивчення дисципліни, приведена до 100-бальної шкали. За рейтинговою оцінкою визначають також оцінку ECTS (від A до F) та національну оцінку «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» згідно з обов'язковою для всіх навчальних дисциплін таблицею:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Рейтингова оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A – відмінно	5 – відмінно
82 – 89	B – дуже добре	4 – добре
74 – 81	C – добре	
64 – 73	D – задовільно	3 – задовільно
60 – 63	E – достатньо	
35 – 59	FX – незадовільно з можливістю повторної атестації	2 – незадовільно
0 - 34	F – незадовільно з обов'язковим повторним вивчення дисципліни	

Правила модульно-рейтингового оцінювання знань

Загальна трудомісткість дисципліни – 100 балів, із них:

при підсумковому контролі у вигляді екзамену 50 балів відведено на поточний контроль, а 50 балів – на підсумковий (для допуску до екзамену необхідно мати не менше 25 балів поточної успішності).

1. Поточний контроль. Бали, отримані впродовж семестру, за видами навчальної діяльності розподіляються наступним чином (розподіл орієнтовний): робота на практичних заняттях: опитування, тестування, виконання практичних завдань, завдань самостійної роботи, розрахунково-графічної роботи – до 50 балів).

Виконання контрольних робіт та розрахунково-графічної роботи для дистанційної форми навчання – до 50 балів.

Присутність на лекціях і практичних заняттях не оцінюється в балах. Пропуски занять підлягають обов'язковому відпрацюванню в індивідуальному порядку під час консультацій. Пропущене заняття має бути відпрацьоване впродовж двох наступних тижнів, при тривалій відсутності студента на заняттях з поважної причини встановлюється індивідуальний графік відпрацювання пропусків, але не пізніше початку екзаменаційної сесії.

Студент, який повністю виконав програму навчальної дисципліни і отримав достатню рейтингову оцінку (не менше 25 балів), допускається до підсумкового контролю з дисципліни.

2. Підсумковий контроль. Підсумковим контролем є екзамен. Він здійснюється відповідно до вимог «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті імені Юрія Кондратюка».

17. Методичне забезпечення

1. Міняйленко І.В. Методичні вказівки щодо змісту та організації самостійної роботи здобувачів спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» першого рівня вищої освіти з дисципліни «Оцінка бізнесу». – Полтава: Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2024. – 23 с.

2. Міняйленко І.В. Методичні вказівки щодо виконання розрахунково-графічної роботи здобувачів спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля» першого рівня вищої освіти з дисципліни «Оцінка бізнесу». – Полтава: Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2024. – 31 с.

18. Рекомендована література

Базова

1. Григор'єва О.В., Міняйленко І.В. Особливості оцінювання вартості підприємства в сучасних умовах. *Ефективна економіка*, 2024. №7. С. 1-18. doi: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.7.41>
2. Зубенко А. В. Оцінка бізнесу та об'єктів нерухомості: конспект лекцій. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. 88 с.
3. Колінеску Т.В., Романовська Ю.А., Кирилов О.Д. Оцінювання майна: навч. посібник. К.: ЦНЛ, 2017. 312 с.
4. Кулакова С.Ю., Міняйленко І.В. Потенціал і розвиток підприємства: навчальний посібник. Полтава: ПолтНТУ імені Юрія Кондратюка, 2015. 214 с.
5. Краснокутська Н. С., Коптева Г.М. Оцінка бізнесу: навч. посіб. Харків: НТУ «ХПІ», 2021. 229 с.
6. Пазинич В.І., Свистун Л.А. Оцінка об'єктів нерухомості. К.: ЦНЛ, 2017. 434 с.
7. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність: підручник / за заг. ред. д.е.н., проф., І.М. Сотник, д.е.н., проф. Л. М. Таранюка. Суми, 2018. 572 с.
8. Цибульська Е. Оцінка бізнесу та його складових: навч. посібник. К.: Кондор, 2020. 364 с.
9. Gordon V. Smith, Russell L. Parr, Valuation of Intellectual Property and Intangible Assets. John Willey& Sons, 2000. 688 с.

Допоміжна

1. Меліхова Т.В. Оцінка вартості майна та бізнесу: конспект лекцій. Рівне: НУВГП, 2014. 86 с.
2. Miniailenko I., Byba V., Yusifov E., Pavelieva A. (2022) The Role of Financial and Investment Potential in Achieving Economical Equilibrium in Construction. In: Onyshchenko V., Mammadova G., Sivitska S., Gasimov A. (eds) Proceedings of the 3rd International Conference on Building Innovations. ICBI 2020. *Lecture Notes in Civil Engineering*, vol 181. Springer, Cham. DOI: https://doi.org/10.1007/978-3-030-85043-2_64
3. Oleksii Toponar, Oksana Shpatakova, Yurii Kopchak, Nataliia Kliievtsievych, Inna Miniailenko. Integrating the Circular Economy into Business Processes to Reduce Waste and Increase Environmental Sustainability (2024-07-25). *Grassroots Journal of Natural Resources*, 2024. 7(2): 140-159. doi: <https://doi.org/10.33002/nr2581.6853.070207>
4. Салун М. М. Методологія, методика та оцінка процесів модернізації ресурсного потенціалу підприємства : монографія. К.: Ліра- К, 2013. 416 с.

19. Інформаційні ресурси

1. Сторінка курсу на платформі Moodle: <https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=2533>
2. ASA Business Valuation Standarts URL: https://www.appraisers.org/docs/default-source/discipline_bv/bvstandards.pdf?sfvrsn=0
3. Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні: Закон України від 12 липня 2001 року № 2658-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2658-14#Text>
4. Про затвердження Методики оцінки вартості майна: Постанова Кабінету Міністрів України від 10.12.2003 № 1891. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1891-2003-%D0%BF#Text>
5. Загальні засади оцінки майна і майнових прав: Національний Стандарт № 1. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1440-2003-%D0%BF#Text>
6. Оцінка нерухомого майна: Національний стандарт № 2, затверджений постановою КМУ від 28 жовтня 2004 р. № 1442. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1442-2004-%D0%BF#Text>

7. Оцінка цілісних майнових комплексів: Національний стандарт № 3, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 29.11.2006 № 1655. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1655-2006-%D0%BF>.

8. Оцінка майнових прав інтелектуальної власності: Національний стандарт № 4, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 3 жовтня 2007 р. № 1185. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1185-2007-%D0%BF#Text>